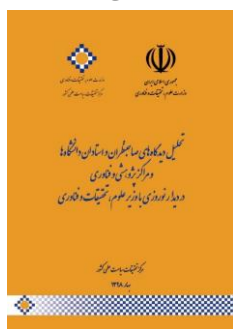

انتشار کتاب تحلیل دیدگاه‌های صاحب‌نظران و استادان دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی و فناوری در دیدار نوروزی با وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

کتاب «تحلیل دیدگاه‌های صاحب‌نظران و استادان دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی و فناوری در دیدار نوروزی با وزیر علوم، تحقیقات و فناوری»، توسط مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور منتشر و روانه بازار شد.

ماهنامه داخلی مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور

شهریور ۹۸، شماره ۵

به همت کتابخانه مرکز

جلسه آشنایی اعضای هیأت علمی مرکز با پروفایل‌های پژوهشی بین‌المللی برگزار شد

جلسه آشنایی اعضای هیأت علمی مرکز با پروفایل‌های پژوهشی، روز دوشنبه ۱۱ شهریور ماه ۹۸ با حضور دکتر ناصرعلی عظیمی، دکتر اکرم قدیمی و جمعی از اعضای هیأت علمی برگزار شد.

در این جلسه دکتر جنوی ضمن تعریف پروفایل‌های پژوهشی و اهمیت و ضرورت استفاده از آن برای پژوهشگران، به طور خلاصه به معرفی پروفایل پژوهشی ارکید (ORCID) پرداخت. پیش از این، پروفایل ارکید توسط کتابخانه برای کلیه اعضای هیأت علمی مرکز تهیه شده بود، خانم جلالی، کتابدار مرکز نیز به صورت اجمالی صفحه کاربری و نحوه ورود اطلاعات در این سامانه را تشریح کرد. در انتهای جلسه نیز گزارشی از اقدامات صورت گرفته توسط کتابخانه برای اعضای هیأت علمی ارائه شد و از اعضا خواسته شد نقطه نظرات خود را در خصوص اقدامات صورت گرفته اعلام کنند.

با میزبانی مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور: جلسه رؤسای پژوهشگاه‌های ملی کشور برگزار شد

جلسه رؤسای پژوهشگاه‌های ملی کشور با حضور دکتر وحید احمدی، مشاور وزیر علوم و رییس مرکز، روز سه شنبه ۱۲ شهریور ماه ۹۸ برگزار شد.

در این نشست نحوه مشارکت و برپایی غرفه پژوهشگاه‌ها در هفته پژوهش، انجام کارهای رسانه‌ای و برگزاری کارگاه‌های آموزشی مورد بررسی قرار گرفت و معاونت‌های پژوهشی پژوهشگاه‌ها موظف شدند با طراحی یک برنامه اجرایی، مسئول رسیدگی به امور برگزاری هفته پژوهش شوند.

در این جلسه دکتر احمدی اهمیت پذیرش دانشجو در پژوهشگاه‌ها را نظارت اساتید پژوهشگاه‌ها بر کار دانشجویان و مدیریت پروژه‌های پژوهشی خوب و با کیفیت دانست و بر لزوم توجه اساتید به این نکته تأکید کرد.

به میزبانی مرکز تحقیقات:

نشست بررسی طراحی و تدوین الگوی ترویج علم در ایران برگزار شد

این نشست تخصصی روز سه‌شنبه ۱۲ شهریور ماه ۹۸ با حضور دکتر اکرم قدیمی، معاون پژوهشی مرکز، رییس انجمن ترویج علم ایران و مجری پروژه، دکتر الهه حجازی، رئیس دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه تهران و دکتر غزاله نظیف‌کار، معاون اداره کل اصول، قوانین و حقوق بین‌الملل بشر دوستانه هلال احمر، از همکاران این پروژه و به مدیریت دکتر حسین شیخ‌رضایی، عضو هیأت علمی مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران برگزار شد.

در ابتدای این نشست، دکتر قدیمی به معرفی پروژه الگوی ترویج علم پرداخت و گفت: این پروژه به سفارش سازمان برنامه و بودجه انجام شده و اجرای آن بیش از دو سال زمان برده است.

معاون پژوهش و فناوری مرکز، ترویج علم را دربردارنده طیف وسیعی از فعالیت‌ها از جمله پذیرش، درک و مشارکت همگان در علم دانست که هدف مشترک تمامی آن‌ها، کاستن از فاصله میان افراد و نهادهای تولیدکننده علم و عموم مردم به عنوان کسانی است که هم بودجه تحقیقات علمی و فناوری را تأمین می‌کنند و هم مصرف‌کنندگان علم و فناوری هستند.

در ادامه این نشست، دکتر حجازی با اشاره به روش پژوهش، به فرایند انجام و تجزیه و تحلیل داده‌های تحقیق و معرفی یافته‌های پژوهش پرداخت.

سپس دکتر قدیمی با توجه به دو مدل ارائه شده در تحقیق و ادغام آن‌ها، الگوی جدیدی به عنوان الگوی زیست‌بوم ترویج علم در ایران را معرفی کرد و در ادامه، دکتر نظیف‌کار مراحل برنامه عملیاتی پیشنهادی ترویج علم در ایران از سال ۱۳۹۸ تا ۱۴۱۸ را معرفی و برنامه‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت آن را تشریح کرد.

در انتهای نشست نیز حاضران به بحث و تبادل نظر در خصوص مباحث مطرح شده پرداختند.

با حضور اندیشمندان و صاحب نظران دانشگاهی:

جلسه بررسی عناصر و ابعاد دانشگاه کارآفرین در کشور؛ هست‌ها و باید‌ها برگزار شد

جلسه بررسی عناصر و ابعاد دانشگاه کارآفرین در کشور روز چهارشنبه ۱۳ شهریور ماه ۹۸ با حضور دکتر وحید احمدی و جمعی از صاحب نظران دانشگاهی برگزار شد.

در ابتدای این نشست، دکتر احمدی با بیان اینکه ایجاد تحول در صنعت دانشگاهی امری ضروری است، یکی از برنامه‌های اساسی وزارتخانه یعنی حرکت به سمت دانشگاه کارآفرین را از مسئولیت‌های مرکز عنوان کرد و افزود: هدف این برنامه رسیدن به مفهومی واحد از دانشگاه کارآفرین و تدوین نقشه راهی برای وزارت علوم جهت رسیدن به دانشگاه کارآفرین است.

در ادامه جلسه دکتر مژگان سمندرعلی اشتهاردی عضو هیأت علمی گروه اقتصادعلم، به معرفی دانشگاه کارآفرین پرداخت و ابعاد مختلف آن را مورد بررسی قرار داد.

دکتر بهزاد سلطانی نیز در سخنانی تفاوت‌های دانشگاه کارآفرین و جامعه‌محور را تشریح کرد و از دانشگاه جامعه‌محور به عنوان نسل چهارم دانشگاه‌ها بعد از دانشگاه کارآفرین نام برد.

دکتر احمدرضا بهرامی معاون پژوهش و فناوری دانشگاه فردوسی مشهد، در خصوص اجرایی‌سازی این طرح، سازمان‌سازی را امری بسیار مهم دانست و آن را از وظایف معاونت آموزشی وزارتخانه نام برد.

دکتر قدیمی نیز با اشاره به مفهوم دانشگاه کارآفرین و اهمیت پرداختن به آن، از دانشگاه‌هایی همچون دانشگاه زنجان، کاشان و مشهد نام برد که در این زمینه اقداماتی انجام داده‌اند و می‌توان از تجربیات این دانشگاه‌ها استفاده کرد.

دکتر خسرو پیری نیز با اشاره به اینکه دانشگاه مسئول رسیدگی به نیازهای جامعه است، به مشکل اشتغال در جامعه اشاره کرد و گفت: مشکل اشتغال باید مورد توجه دانشگاه‌ها قرار گیرد و در سیستم مدیریتی دانشگاه‌ها و وزارت علوم، اهمیت بحث پشتیبانی از دانشجویان برای مدیران نهادینه شود.

در ادامه دکتر هادی مرجائی، عضو هیأت علمی مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی نیز گفت: در دانشگاه کارآفرین باید علاوه بر اکوسیستم کارآفرینی به اکوسیستم زندگی در ایران هم توجه کرد. وی همچنین با تأکید بر ویژگی‌های فرد کارآفرین، به اهمیت زیرساخت‌ها و نظام سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی اشاره کرد.

دکتر محمدجواد رسایی، مشاور قائم‌مقام وزیر علوم، تحقیقات و فناوری نیز با اشاره به اینکه ایران از نظر علمی جایگاه قابل قبولی در دنیا دارد، گفت: از آنجا که دانشگاه، نیروی انسانی که وارد جامعه می‌شود را تربیت می‌کند، باید برنامه‌ای برای تربیت این نیروی کار داشته باشد. وی با توجه به این نکته که تا سال‌های آینده، کشور باید کمتر به درآمد حاصل از فروش نفت متکی باشد، وظیفه دانشگاه‌ها را تسهیل امر تربیت نیروی کارآفرین عنوان کرد.

مهندس مجید دهبیدی‌پور، رییس پارک علم و فناوری دانشگاه صنعتی شریف نیز به ضرورت ایجاد تغییراتی در دانشگاه‌ها اشاره کرد و گفت: سیستم ارزیابی اعضای هیأت علمی نیز باید طبق سیاست‌ها و الگوهای کارآفرینی تنظیم شود. وی انجام کارهای تشکیلاتی و اجرایی توسط دانشجویان را امری ضروری دانست و به فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها به عنوان سرمایه‌های دانشگاه‌ها اشاره کرد.

در پایان جلسه دکتر احمدی ضمن تشکر از نظرات تمامی حاضرین به جمع‌بندی مطالب پرداخت و گفت: در ابتدا باید مفهوم کارآفرین در میان مردم رواج داده شود و یک برنامه و سیاست مشخص منبای کار قرار گیرد، سپس برنامه راهبردی تدوین و بر طبق آن عمل شود.

با حضور رئیس سازمان انرژی اتمی ایران و مشاور وزیر علوم: مراسم افتتاحیه مدرسه تابستانی علوم و فناوری کوانتومی به زبان ساده برگزار شد

مراسم افتتاحیه مدرسه تابستانی علوم و فناوری کوانتومی به زبان ساده، صبح شنبه ۲۳ شهریور ۹۸ در سالن دکتر حسابی سازمان انرژی اتمی ایران برگزار شد.

این مراسم با حضور دکتر علی اکبر صالحی رئیس سازمان انرژی اتمی ایران، دکتر وحید احمدی مشاور وزیر علوم و رئیس مرکز، دکتر اکرم قدیمی معاون پژوهش و فناوری مرکز و رئیس انجمن ترویج علم ایران، دکتر فاطمه مهاجرانی، رئیس مرکز ملی پرورش استعداد های درخشان (سمپاد) و جمعی از دانش آموزان دختر و پسر مدارس برتر شهر تهران برگزار شد.

صنعت هسته ای برای ملت ایران اقتدار آفرین است

در ابتدای این مراسم، دکتر صالحی با اشاره به فعالیت های سازمان انرژی اتمی ایران طی سال های اخیر گفت: این سازمان به عنوان یکی از سازمان های پیشتاز در امر فناوری های نوین و مرزهای دانش فعالیت می کند و توانسته قدم های بلندی در عرصه علم و فناوری بردارد. پژوهشگران و کارشناسان این سازمان، قدرت و ظرفیت بالقوه ای در کشور ایجاد کرده اند که باعث اقتداربخشی به نظام جمهوری اسلامی ایران شده است.

رئیس سازمان انرژی اتمی افزود: از نظر مقام معظم رهبری، انرژی هسته ای از دو منظر حائز اهمیت است؛ نخست، تضمین کننده تأمین انرژی آینده ملت ایران است و دوم، این فناوری برای ملت ایران اقتدارآفرین بوده و پیشران صنایع دیگر با استانداردهای بالا است؛ در حقیقت، صنعت هسته ای، میعادگاه بسیاری از صنایع دیگر است.

علم باید وارد زندگی و ذهن مردم شود

دکتر احمدی نیز در مراسم افتتاحیه مدرسه تابستانی علوم و فناوری کوانتومی به زبان ساده تأکید کرد: علم اگر به لایه های مردم نفوذ نکند، جامعه بشری دچار مشکل می شود. در این شرایط، رابطه عالم با جامعه قطع می شود و مردم با این سوال مواجه می شوند که آثار علم در زندگی آن ها چه بوده است؟ بحث عمومی سازی علم که اکنون بسیار مطرح می شود، به دنبال این است که ضریب نفوذ علم نه فقط در خلق فناوری، بلکه در ذهن مردم هم ایجاد شود. حصار عالمان و جامعه باید شکسته شود و علم وارد زندگی و ذهن مردم شود.

رئیس مرکز با اشاره به برگزاری مدرسه تابستانی علوم و فناوری کوانتومی به زبان ساده گفت: امیدواریم این مدرسه گام قوی برای حرکت های بعدی بوده و منجر به ورود فناوری به زندگی عموم مردم شود.

باید انسان هایی فروتن، دانشمند و دوستدار میهن تربیت کنیم

دکتر مهاجرانی، دیگر سخنران این مراسم، با اشاره به مسئولیت آموزش و پرورش گفت: در حوزه دانش آموزی، بیشترین دغدغه انتقال سواد است. دانش آموز باید در معرض دانش قرار بگیرد. هدف آموزش و پرورش، تربیت نیروی متخصص نیست، بلکه هدف، تربیت نیروی باسواد است، چرا که تخصص به دانش زیاد نیاز دارد. ما به تولیدکنندگان دانش نیازمندیم. دانش آموزان باید در معرض موضوعات مختلف قرار بگیرند. رویدادهایی مثل مدرسه تابستانی کوانتومی می تواند دانش آموزان را در معرض این دانش و فناوری نوین قرار دهد.

ترویج علم تلاشی برای انعکاس اندیشه های علمی

در بخش دیگر این مراسم، دکتر قدیمی، رئیس انجمن ترویج علم ایران گفت: ترویج علم تلاشی است برای انعکاس اندیشه های علمی به روشی که تمام افراد بتوانند مفاهیم علمی را درک کنند. شاید بتوان مهمترین اهداف ترویج علم را در چند دسته کلی تقسیم کرد: استفاده از علم و روش علمی در حل مسائل جامعه، باور به توانایی علم در حل مسائل جوامع، آموزش افراد برای استفاده مناسب از علم و فناوری و مبارزه با خرافات و شبه علم.

دکتر قدیمی خاطرنشان کرد: برگزاری این مدرسه تابستانی با این موضوع، از نظر همکاری و هم‌افزایی میان نهادها و سازمان‌های فعال در حوزه ترویج علم، معرفی فناوری‌های نوین به دانش‌آموزان، برگزاری در مکانی که قطب و مرکز کانتومی است، اهمیت دارد. مطمئناً این تجربه سنگ بنای نوینی را در زیست بوم ترویج علم ایران بنا می‌نهد و الگو و فرصتی برای همکاری و هم‌افزایی میان سازمان‌های مختلف در عرصه ترویج علم فراهم می‌سازد.

تشکیل جلسه تبدیل وضعیت اعضای هیأت علمی

جلسه تبدیل وضعیت اعضای هیأت علمی در تاریخ ۲۷ شهریور ۹۸ در مرکز برگزار شد.

با هدف تبیین اهمیت ترویج و نشر آینده‌پژوهی به عنوان یکی از مأموریت‌های مرکز:

نشست تخصصی ما و داستان پیش‌بینی برگزار شد

نشست تخصصی ما و داستان پیش‌بینی از سلسله نشست‌های تخصصی آینده‌پژوهی به همت گروه آینده‌اندیشی مرکز، روز شنبه ۳۰ شهریور ماه ۹۸ برگزار شد.

در این نشست دکتر احد رضایان قیه‌باشی، دانش‌آموخته آینده‌پژوهی و مشاور علمی استاندار و دبیر دفتر ارتباط با دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی استان قم، با اشاره به اینکه پیش‌بینی همواره جز لاینفک اقدامات و تصمیم‌گیری‌ها در زندگی روزمره انسان‌ها است، به نمونه‌هایی از گزاره‌های پیش‌بینی و پیش‌بینی‌های خوب و بد اشاره کرد و گفت: طول مدت یک پیش‌بینی، شاخص مناسبی برای انتخاب نوع رویکردی است که باید استفاده شود.

وی سپس با مقایسه پیش‌بینی همسو با آینده و پیش‌بینی اثرگذار بر آینده، به تعریف و بیان ویژگی‌های آن‌ها پرداخت.

با حضور متخصصان پژوهش ایران:

جلسه بررسی "کارگاه مدیریت پژوهش در برلین" برگزار شد

جلسه چالش‌ها و مسائل مطرح شده در کارگاه مدیریت پژوهش برلین روز شنبه ۳۰ شهریور ماه ۹۸ با حضور دکتر وحید احمدی، جمعی از شرکت‌کنندگان در کارگاه برلین و همچنین متخصصان پژوهش در ایران برگزار شد.

دکتر احمدی با اشاره به موارد مطرح شده در کارگاه، انتقال تجربه و افزایش همکاری بین ایران و آلمان را از مهمترین اهداف این کارگاه دانست و گفت: با توجه به تجربه طولانی آلمان در حوزه مدیریت پژوهش باید بتوانیم با تدوین یک نقشه راه و بهره‌گیری مستمر از تجربیات این کارگاه، ساختار مراکز پژوهشی را دگرگون کنیم.

دکتر قره‌پتیان، مشاور رییس پژوهشگاه نیرو نیز تقسیم وظایف مناسب در سطوح بالادستی را از عوامل موفقیت آلمان دانست و تصریح کرد: سیاست‌گذاری، حمایت و نظارت، سه گام مهم مدیریتی است که در مدیریت پژوهش در آلمان به خوبی اجرا می‌شود. وی مدیریت پژوهش در داخل پژوهشگاه و مدیریت پژوهش بین پژوهشگاه‌ها را از مواردی دانست در کارگاه تهران می‌توان به آن‌ها پرداخت.

دکتر نسرین نورشاهی رییس مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی با تأکید بر اینکه همکاری ایران و آلمان همیشه مثبت و اثرگذار بوده است، گفت: تقسیم کار ملی در حوزه پژوهش از مهمترین مشکلات ما در امر مدیریت پژوهش می‌باشد و اگر می‌خواهیم سیر تحول در این حوزه را طی کنیم باید به اصلاح تقسیم کار ملی در حوزه پژوهش بپردازیم. دکتر نورشاهی تبدیل شدن به سازمان مدیریت پژوهش و ارزیابی مراکز پژوهشی را دو موضوع مهم عنوان کرد.

دکتر فرهنگ فصیحی، دبیر کمیسیون تخصصی انرژی شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری نیز با اشاره به اسناد بالادستی مطلوب و عملکرد ضعیف افزود: در کشور ما تک تک عناصر مطلوب از جمله اسناد، امکانات، محقق و منابع انسانی وجود دارد ولی رابطه خوبی بین آنها جریان پیدا نمی‌کند و این مشکل باید اصلاح شود.

دکتر قدیمی، معاون پژوهش و فناوری مرکز نیز با اشاره به اینکه باید از برگزاری اینگونه کارگاه‌ها به عنوان یک فرصت استفاده کرد، گفت: باید به موازات برگزاری این کارگاه، کارگروهی داشته باشیم تا بتوانیم سندی را برای عملیاتی و اجرایی کردن بحث مدیریت پژوهش تهیه کنیم.

کارگاه بین‌المللی آموزش مدیریت پژوهش برای برخی از مدیران مؤسسات پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و پژوهشگاه نیرو، سه‌شنبه ۱۷ اردیبهشت ماه ۱۳۹۸ در شهر برلین آلمان برگزار شد.